

Οι κερδισμένοι από τον πόλεμο στην Ουκρανία

Ποιες χώρες έχουν αντλήσει τεράστια οικονομικά οφέλη μετά το ξέσπασμα της ενεργειακής κρίσης

Εχει πλέον καταχωρισθεί πλήρως στη συνείδηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης πως το σοκ του νέου πολέμου στην Ευρώπη ήταν παράλληλα και ο καταλυτικός παράγοντας που επέφερε ριζικές ανατροπές στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη.

Κλιμακώνοντας εις το έπακρον την ενεργειακή κρίση και οδηγώντας στη στρατόσφαιρα τις τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, ο πόλεμος στην Ουκρανία ανέτρεψε τις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στις οικονομίες ανά τον κόσμο.

Αποξένωσε την Ευρώπη από τον ενεργειακά πλούσιο γείτονά της και επί δεκαετίες προμηθευτή της σε ενέργεια και την έχει μετατρέψει στον καλύτερο πελάτη των ΗΠΑ και ειδικότερα της αμερικανικής βιομηχανίας υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου (LNG). Παρά τον τόσο λόγο που έχει γίνει για τα οφέλη των ΗΠΑ από τον πόλεμο, είναι γεγονός ότι άλλες οικονομίες έχουν πολύ πιο αθόρυβα αντλήσει εξίσου κολοσσιαία οικονομικά οφέλη από το δράμα της Ουκρανίας και από τα δεινά των εισοδηματικά ασθενέστερων Ευρωπαίων.

Από τις ευημερούσες χώρες της Σκανδιναβίας μέχρι τις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες του Κόλπου, χώρες εξαγωγής ενέργειας αντικατέστησαν με τους δικούς τους ενεργειακούς πόρους τους άλλοτε φθηνούς υδρογονάνθρακες της Ρωσίας και ωφελήθηκαν τα μέγιστα από την εκτόξευση των τιμών της ενέργειας.

Ετσι, την ώρα που οι περισσότερες ευρωπαϊκές βιομηχανίες γονάτιζαν υπό το δυσβάσταχτο κόστος της ενέργειας και οι ευρωπαϊκές οικονομίες πλύνονταν στον σύνολό τους, η ούτως ή άλλως πλούσια Νορβηγία έβλεπε να αυξάνονται δραματικά τα δυσθεώρητα κεφάλαια του κρατικού επενδυτικού ταμείου του 1,3 τρισ. δολ.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του νορβηγικού υπουργείου Οικονομίας, τα έσοδα της Νορβηγίας από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου θα εκτοξευθούν φέτος σε 1,38 τρισ. νορβηγικές κορώνες, ποσό αντίστοιχο των 131 δισ. δολαρίων, όταν αντίστοιχα το περασμένο έτος ανήλθαν σε 118 δισ. δολάρια, ενώ το 2021 ήταν μόλις 29 δισ. δολάρια.

Τα έσοδα της Νορβηγίας από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου θα εκτοξευθούν φέτος στα 131 δισ. δολ., όταν το 2021 ήταν μόλις 29 δισ.

Στη διάρκεια του περασμένου έτους η Νορβηγία αντικατέστησε τη Ρωσία ως κύριος προμηθευτής της Ευρώπης σε φυσικό αέριο.

Χάρη, όμως, στη ραγδαία αύξηση των πετρελαϊκών της εσόδων, που καταλήγουν στο κρατικό επενδυτικό ταμείο, η κυβέρνηση αναμένεται να καλύψει από αυτά το 20% του προϋπολογισμού της μολοντί έχει το δικαίωμα να αντλεί πολύ περιορισμένο τμήμα από τα κεφά-



Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του νορβηγικού υπουργείου Οικονομίας, τα έσοδα της Νορβηγίας από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου θα εκτοξευθούν φέτος σε 1,38 τρισ. νορβηγικές κορώνες, ποσό αντίστοιχο των 131 δισ. δολαρίων, όταν αντίστοιχα το περασμένο έτος ανήλθαν σε 118 δισ. δολάρια, ενώ το 2021 ήταν μόλις 29 δισ. δολάρια.

λαιο του κρατικού επενδυτικού ταμείου. Η σκανδαλώδης σχεδόν αύξηση του πλούτου της χώρας έφτασε να αποτελεί αντικείμενο διαμάχης ανάμεσα στην κυβέρνηση και στην αντιπολίτευση.

Αντιπολιτευόμενοι πολιτικοί συντάσσονται με οικονομολόγους και με στελέχη των βιομηχανικών κολοσσών της χώρας, χαρακτηρίζουν την κυβέρνηση πολεμοκάπηλη και την καλούν να διοχετεύσει τουλάχιστον ένα μέρος των επίμαχων εσόδων σε ένα νέο διεθνές ταμείο αλληλεγγύης.

Και την ίδια στιγμή, η επίσης ευημερούσα Σουηδία συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πρώτες χώρες της Ευρώπης σε εξαγωγές ενέργειας και με ορισμένες μετρήσεις το περασμένο έτος ήταν η πρώτη ανάμεσά τους με όσα αυτό συνεπάγεται για τα έσοδά της.

Σύμφωνα με δεδομένα του ευρωπαϊκού δικτύου συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, του Entso-E, που ανέλυσε η εταιρεία δεδομένων για την ενέργεια Rystad Energy AS, στη διάρκεια του περασμένου έτους η Σουηδία εξήγαγε σε άλλες χώρες 33 τεραβατώρες.

Χρυσά συμβόλαια αερίου για Αλγερία, Κατάρ, Αίγυπτο

Ισως έχει υποβαθμιστεί ο βαθμός στον οποίο ωφελήθηκαν έμμεσα από τον πόλεμο και την ενεργειακή κρίση οι πετρελαιοπαραγωγικοί χώρες του Κόλπου, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Είναι, ωστόσο, σαφές ότι ανάμεσα στους κερδισμένους αυτού του πολέμου συγκαταλέγονται τρεις αραβικές χώρες, καθώς προσέφεραν διέξοδο στην Ευρώπη ως εναλλακτικοί προμηθευτές φυσικού αερίου όταν αυτή αποφάσισε να τιμωρήσει τη Μόσχα για την εισβολή στην Ουκρανία: η Αλγερία, το Κατάρ και η Αίγυπτος.

Η κρατική εταιρεία της Αλγερίας Sonatrach έσπευσε να εκμεταλλευθεί την κατάσταση

και ανανέωσε τα συμβόλαια που είχε συνάψει με τρεις μεγάλες ευρωπαϊκές ενεργειακές εταιρείες: την Επί της Ιταλίας, τον γαλλικό κολοσσό της Total και την ισπανική Naturgy. Ετσι τα έσοδά της από τις εξαγωγές φυσικού αερίου αυξήθηκαν κατά 4 έως 5 δισ. ευρώ.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την ισπανική Naturgy, η Αλγερία, που εξαγει περίπου το 83% του αερίου της στην Ευρώπη και κυρίως σε Ιταλία και Ισπανία, χρησιμοποίησε, εν μέρει τουλάχιστον, ως πρόσχημα το γεγονός ότι ο Ισπανός πρωθυπουργός συντάχθηκε με το Μαρόκο στη διένεξη για το καθεστώς της Δυτικής Σαχάρας και επέβαλε υψηλότερες τιμές στην Ισπανία.

Το Κατάρ, με τον τρίτο στον κόσμο μεγαλύτερο όγκο αποθεμάτων φυσικού αερίου μετά τη Ρωσία και το Ιράν, αύξησε τις εξαγωγές του σε LNG κατά 16% μέσα στους πρώτους εννέα μήνες του 2022. Προτού περιβληθεί αρνητική δημοσιότητα, άλλωστε, είδε να αναβαθμίζονται οι σχέσεις του με την Ευρώπη με τις επισκέψεις των Σαρλ Μισέλ και Ρόμπερτ Χάμπεκ στην Ντόχα.

Στο πλαίσιο της επίσκεψής του ο Γερμανός υπουργός Οικονομίας υπέγραψε συμφωνία με το Κατάρ που ανέλαβε να παρέχει στη Γερμανία δύο εκατ. τόνους αερίου επισίως για διάστημα 15 ετών.

Οι εξαγωγές του Κατάρ διπλασιάστηκαν, άλλωστε, μέσα στο καλοκαίρι φτάνοντας τον Αύγουστο στα 9,2 δισ. δολ. Η ηγεσία της μικρής χώρας του Κόλπου σχεδιάζει να αυξήσει τις εξαγωγές της σε LNG από τα 77 εκατ. τόνους, που έφτασαν το περασμένο έτος, στα 126 εκατ. τόνους μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Η Αίγυπτος δεν διαθέτει μεγάλα αποθέματα φυσικού αερίου, αλλά αυτό δεν την εμπόδισε να διπλασιάσει τα έσοδά της από την ενέργεια.